

MIEJSCA PAMIĘCI

Kielce – koło [Ko. Świętej Trójcy](#)
Budynek Dyrektora [Gimnazjum](#)
i wystawa na ogrodzeniu ([naprzeciw Muzeum](#))

 WILLA DYREKTORA GIMNAZJUM
Kielce VILLA OF THE GRAMMAR SCHOOL HEADMASTER

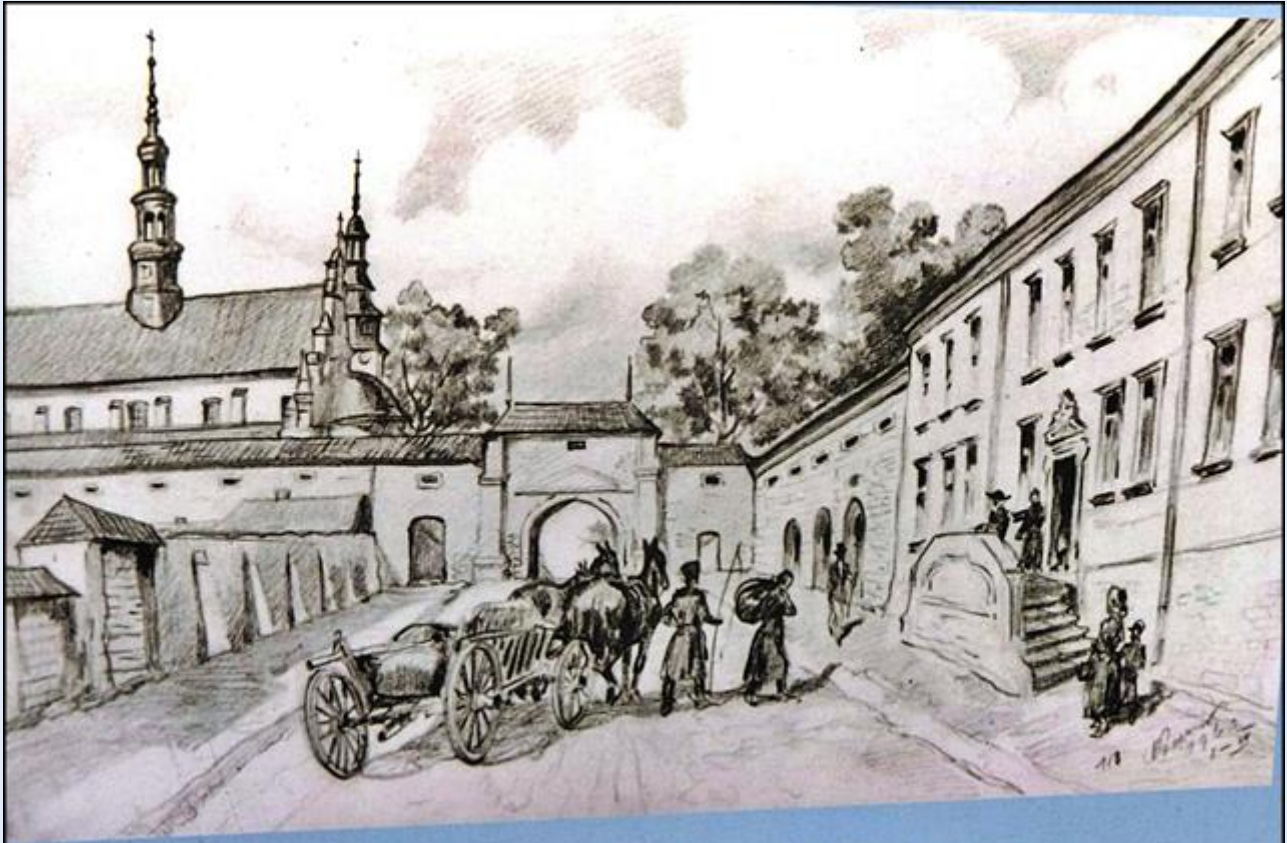
Budynek mieszkalny, który zaprojektował architekt gubernialny F.K. Kowalski. Został wybudowany w 1886 r. na terenie dawnej kanonii Głębozca dla dyrektorów gimnazjum, które mieściło się po przeciwnej stronie ulicy, a do którego w latach 1874-1886 uczęszczał Stefan Żeromski. W latach I wojny światowej w budynku było schronisko żołnierzy Legionów Polskich oraz siedziba kieleckiej Ligi Kobiet Pogotowia Wojennego, a po 1945 r. funkcjonowała tu m.in. kielecka rozgłośnia Polskiego Radia. Obecnie willa stanowi część Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego, oddziału Muzeum Narodowego w Kielcach.

A residential building designed by the governorate architect Franciszek Ksawery Kowalski (1827-1903). It was built in 1886 in the area of the former Głębozca canonry for the principals of the grammar school, which was located on the opposite side of the street, and which Stefan Żeromski attended in the years 1874-1886. During World War I, the building housed a shelter for soldiers of the Polish Legions and the seat of the Kielce Women's League of the Military Ambulance Service whereas after 1945 it was the seat of regional Polish Radio station in Kielce. Currently, the villa is part of the Museum of Stefan Żeromski's School Years, a branch of the National Museum in Kielce.

tpck.pl/kieleckie-zabytki

WZGÓRZE ZAMKOWE
CASTLE HILL

XIX-wieczne Kielce, Stanisław Prauss, 1943

Pałacyk wraz z wewnętrznym dziedzińcem będą służyć celom wystawienniczo-edukacyjnym. To tu będziemy przybliżać naszym gościom literaturę, mówić o jej roli w podtrzymywaniu świadomości narodowej. Tu organizowane będą spotkania oraz inne wydarzenia popularyzujące jednego z najznakomitszych polskich pisarzy – pretendenta do Literackiej Nagrody Nobla, przekonanego o szczególnym posłannictwie artysty i jego odpowiedzialności za losy narodu i Ojczyzny – Stefana Żeromskiego.

*Wzrostem się dnia
1864 roku w Warszawie
z rodziną Wierzyński
Łódź. Rodzice
wówczas wisił
nie wiedział
le dziesięć lat
nie bij do roku
roku 1863, sędzi
nie został senkie
z powodu znośnym
wypok, komisyon
wyższ łódź. Do
w Warszawie
wzrostem się do
łódź włókniki
Po porabyma tutaj
wyższ parose
w Warszawie*

muzeum narodowe w kielcach

1964

Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego powstało w setną rocznicę urodzin pisarza, w 1964 roku, jako oddział ówczesnego Muzeum Świętokrzyskiego. Uroczyste otwarcie placówki nastąpiło 28 czerwca 1965 roku.

Inicjatorką powstania Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego była kustosz Aleksandra Dobrowolska. Wspierali ją: prof. Stanisław Lorentz, prof. Henryk Markiewicz i prof. Kazimierz Wyka oraz córka pisarza – Monika Żeromska.

Aleksandra Dobrowolska jest autorką słów *Marceja Półbajgi Lorentza* oraz matką chrzestną smutnika *Polaków* *Janusza*. Podczas okupacji niemieckiej była spółką IHIC. Oprócz swojej instytucji stworzyła w Kielcach dwa inne placówki muzealne – Muzeum Jana Kochanowskiego w Ciarnolewie oraz Henryka Sienkiewicza w Okopach.

Otwarcie Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego

Adolf Dygasiński

UCZNIAMI SZKOŁY BYLI

- Piotr Ściegienny
- Adolf Dygasiński
- Bolesław Prus
- Gustaw Herling-Grudziński
- Felicjan Sławoj-Składkowski
- Edmund Massalski
- Walery Przyborowski
- Marian Sołtysiak „Barabasz”
- Zygmunt Wasilewski
- Bolesław Markowski

Korytarz był długi, wyłożony posadzką z piaskowca i bardzo dobrze przypominał pierwotną swoją fizjognomią: korytarz klasztorny. Wąskie okna wpuszczone były w mury bardzo grube i chłodne [...]. Przez zestarzale, zielonawo-niebieskie szyby, padały ukradkiem promienie rannego słońca i złociły świeżo wybielone ściany i żółtawą, wydeptaną posadzkę. Z prawej i lewej strony był szereg drzwi, prowadzących do sal szkolnych.

Muzeum Stefana Żeromskiego w dawnym Gimnazjum

**Tableau maturalne z 1886 roku
(Stefan Żeromski w drugi od lewej
w drugim rzędzie od góry)**

m
muzeum
narodowe
w Kielcach

1724

Wiosną 1724 roku położono kamień węgielny pod budowę szkoły i seminarium duchownego. Inicjatorem powstania tych instytucji był biskup krakowski Konstanty Felician Szaniawski.

Nauczanie rozpoczęło 4 września 1727 roku. W latach 1874-1886 kształcił się tu Stefan Żeromski, który w Kielcach przeżył epokę obłąkania i rozpaczy.

W 1962 szkołę przeniesiono do nowej siedziby, a w całości rekonstruując zabytkowego budynku utworzono Muzeum im. Stefan Żeromskiego.

Stefan Żeromski

W 1724 roku w Kielcach

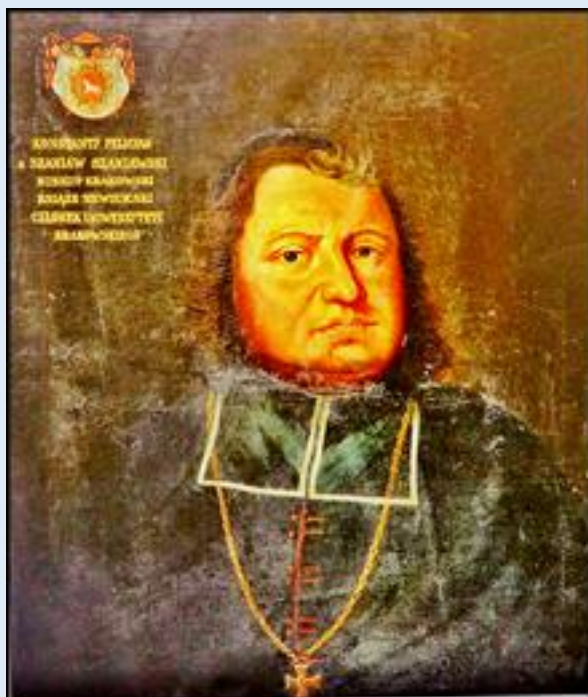
- 1724 - założenie Seminarium Duchownego
- 1727 - rozpoczęcie nauki w Seminarium Duchownym
- 1727 - założenie Szkoły
- 1727 - rozpoczęcie nauki w Szkole
- 1727 - założenie Gimnazjum
- 1727 - rozpoczęcie nauki w Gimnazjum

Stefan Żeromski

- 1874 - urodził się Stefan Żeromski
- 1874 - rozpoczął naukę w Seminarium Duchownym
- 1874 - rozpoczął naukę w Szkole
- 1874 - rozpoczął naukę w Gimnazjum
- 1886 - ukończył naukę w Seminarium Duchownym
- 1886 - ukończył naukę w Szkole
- 1886 - ukończył naukę w Gimnazjum

W 1962 roku

- 1962 - przeniesiono do nowej siedziby
- 1962 - rekonstruując zabytkowego budynku
- 1962 - utworzono Muzeum im. Stefan Żeromskiego

Portret Konstantego Felicjana Szaniawskiego, autor nieznan, XIX wiek.

W GMACHU TYM W LATACH 1727 - 1962

KSZTAŁCIELY I WYCHOWAWCY MŁODZIEŻY

SZKOŁA JASIEŻY BARTOLOMITÓW	1727 - 1819
SZKOŁA WOJEWÓDZKA (DEPARTAMENTOWA)	1816 - 1832
GIMNAZJUM GUBERNIALNE	1833 - 1840
SZKOŁA WYŻSZA REALNA	1845 - 1862
GIMNAZJUM KLASYCZNE	1862 - 1872
MĘSKIE GIMNAZJUM RZĄDOWE	1873 - 1915
PUBLICZNE GIMNAZJUM KIELECKIE	1916 - 1919
PAŃSTWOWE GIMNAZJUM IM. M. REJA	1919 - 1953
PAŃSTWOWE GIMNAZJUM I LICEUM IM. ST. ŻEROMSKIEGO	1934 - 1939 1945 - 1948
PAŃSTWOWA SZKOŁA OGÓLNOKSZTAŁCĄCA STOPNIA LICEALNEGO IM. ST. ŻEROMSKIEGO	1948 - 1961
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ST. ŻEROMSKIEGO	1961 - 1962

W 270-TĄ ROCZNICĘ POWSTANIA SZKOŁY
WYCHOWANKOWIE

Wiosną 1724 roku położono kamień węgielny pod budowę szkoły i seminarium duchownego. Inicjatorem powstania tych instytucji był biskup krakowski Konstanty Felicjan Szaniawski.

Nauczanie rozpoczęło 4 września 1727 roku. W latach 1874-1886 kształcił się tu Stefan Żeromski, który w *Szyfowych pracach* opisał szkolną rzeczywistość.

W 1962 szkołę przeniesiono do nowej siedziby, a w części opustoszałego zabytkowego budynku utworzono Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego.

Bolesław Prus

Gustaw Herling-Grudziński

Adolf Dygasiński

Muzeum prowadzi działalność naukowo-badawczą i edukacyjną.
Organizuje wystawy czasowe oraz spotkania literackie
z badaczami twórczości Stefana Żeromskiego
i współczesnymi pisarzami.

Ekspozycja stała

muzeum narodowe w kielcach

2017

W grudniu 2017 roku Muzeum Narodowe w Kielcach, dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zakupiło kompleks budynków znajdujący się *vis-à-vis* gmachu dawnej szkoły, obecnie siedziby Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego.

Najważniejszą częścią zespołu jest pałacyk. Od 1886 roku pełnił funkcję domu dyrektorów, którzy nadzorowali proces reifikacji i kierowali przez nich szkołę.

Autorem projektu gmachu jest kielecki bawonwicey gubernator – Franciszek Ksawery Kowalski. Budynek powstał na podwalinach XVII-wiecznego domu kanonika, który to dom zlikwidowany był na - ufundowanej w 1698 roku - posesji kanonii Głębocka.

Budynek odegrał znaczącą rolę na początku XX wieku. W latach I wojny światowej stacjonowali w nim legionści.

Pałacyk wraz z oficyną, znajdującą się w pobliżu w-widocznym narożniku posesji, położone są w obrębie składowi urbanistyczno-landscape'owego o najwyższej wartości zabytkowej. 30 lipca 2009 roku zostały wpisane do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego pod numerem A.121.

Pałacyk wraz z sąsiednim budynkiem pełnił rolę w-widocznym...
 To to byłoby przykładem...
 w-widocznym narożniku...
 popularny obiekt...
 Litwicki...
 odpowiednio...
 Kielecki...

zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)